

CRISI DE SUBSISTÈNCIES A LILLA DURANT LA GUERRA DE NAPOLEÓ (1809)

Roser Puig i Tàrrach

Un dels períodes més durs en la història del poble de Lilla (actualment inclòs al municipi de Montblanc) fou sens cap mena de dubte el corresponent als anys 1809-1812, coincidint amb la Guerra del Francès, en aquests anys hi moriren 120 persones, de les quals 44 corresponen a l'any 1809, i 43 al 1812. En total la xifra representa una tercera part de la població, amb especial incidència de les persones en edat adulta. No només hi hagueren defuncions per armes de foc sino per malalties i la fam que sobrevingueren.

Sabem que els enfrontaments bèl·lics a la localitat s'inicien a finals de febrer del 1809, mesos abans documentem la presència a Lilla de refugiats del Camp de Tarragona i el Penedès (Valls, Altafulla i Albinyana).

Per a més informació us remetem al llibre que publicàrem a l'any 1996 *Lilla. Aproximació a la història d'un poble*. (pàgs. 119-121 i 24-30).

Recentment una troballa a l'Arxiu Comarcal de Valls, dins el fons Mercadé (registre 2837, sign. top. 90-2-10) ens ha permès conèixer un testimoni de la misèria del moment. Es tracta d'una carta dels regidors lillencs que responen negativament a la petició d'aliments i combustible vegetal feta anteriorment per part dels militars.

El text de la missiva, encara que mal redactat i amb abundants catalanismes, ens ofereix la descripció cruel d'una realitat, segurament exagerada per les autoritats.

Pel seu interès transcribim el document sense corregir les faltes, a excepció dels claudàtors que són nostres.

“Lilla a 9 de marzo de 1809.

“El magnífich Ajuntament, salut .

Muy Eccelentísimo Sr. General en Quefe, salut.

Recibida tenemos la [carta] de vuestra eccelencia, la demanda bien está, pero de gal [l]inas ni tusinos, ni ganados, ni de muertos ni de vivos, no ay ninguno a esta [villa] de Lilla, nada de eso. Todos nuestros afectos han quitado los franseses del Pla [de Santa Maria], en 6 veses que [h] en venido nos [h] an quitado todo lo que teníam y haora no [h] ay más afectos ni ganados, sino nuestras vidas, [h] ay más de 50 familias que estan

dando gritos de [h] ambre, que no tenemos nada para comer, al otro día secaron de esta término 600 ganados [en] tres remados de esta, y ahora no hay nada de eso sino gritos de [h] ambre sins saber que haser ninguno de nosotros, de leyna y paja [h] ay poca y no mucha, eso no se pueda dar por falta de que nos [h] en quitado todas las mulas, que no hay sino 8 o 9 burros y muertos de [h] ambra, si vuestra merced pudeasen pujar algun bagague sen duran una porción de leyna y paja, y de lo demás no hay nada, como lo experimentará que nos encontrará el contrario.

Dado avuy a 9 de marzo de 1809. QBSM de vuestre eccelencia.

El magnífico ajuntamiento, y Pablo Vilella, secretario.”

[segell de Lilla]

article publicat a la revista EL FORADOT (MONTBLANC) 16 (febrer 2003), pàg.17.